

hans Virksomhed — kommer til at undersøge en Hovedbanks Forhold, som det er hans Pligt som Embedsmand, og han møder med sin Beretning og sin Indstilling herom, at saa skydes denne til Side som noget ligegyldigt. Det maa ikke være tilfredsstillende at være Bankinspektør paa den Maade. Der er, skal jeg indrømme, senere givet ham Oprensning. Men i det Øjeblik, han havde faaet sin Indstilling færdig og afleveret den til Handelsministeren — jeg forstod ikke rigtig, om det var Handelsministeren, der opfordrede ham til at undersøge Landmandsbankens Forhold, eller han gjorde det spontant, men det er ogsaa ligegyldigt —, saa skydes den bort. Jeg maa sige, at efter mit Kendskab til Administrationen her i Landet er det i og for sig uhørt, at en Minister, naar den højeste Embedsmand — og i dette Tilfælde svarer Bankinspektøren ganske til en Departementschef — forelægger sin Beretning for ham, en Indstilling af højeste Vigtighed for de økonomiske Forhold her i Landet, skyder den til Side og ikke tager Hensyn til den i de Forholdsregler, der træffes. Jeg tror ikke, man let vil finde Tilfælde af lignende Art i Centraladministrationen. Jeg tror heller ikke, det vil være muligt for Alvor at have en Administration i et Land, hvor dette kunde passere de højeste Embedsmænd. Ja, hvis Forholdet var det, at Ministeren selv havde foretaget en lignende Undersøgelse som Embedsmanden, hvis altsaa den højtærede Handelsminister eller den højtærede Finansminister selv havde gennemgaaet Bankens Forhold, efter at Bankinspektøren havde gjort det, og var kommet til et andet Resultat, og hvis Handelsministeren var lige saa sagkyndig paa dette Omraade, som en Bankinspektør bør være — hvad jeg ikke mistænker den højtærede Handelsminister for at være —, saa kunde det lade sig høre. Man kan meget vel tænke sig, at det er muligt, men almindeligt er det ikke, at en Minister besidder en saadan Sagkundskab, at han kan lade ligegyldig overfor Indberetninger og Indstillinger fra Embedsmanden. Her er Forholdet imidlertid dette, at Bankinspektøren kommer med en Indstilling, som gaar ud paa, at der er et Tab i Landmandsbanken paa 144 Mill. Kr. Paa den anden Side er der fra Banken selv en Opgørelse, hvorefter Tabet er omtrent 90 Mill. Kr. mindre. Nu kan man godt i Almindelighed sige, at der er Mulighed for, at Bankinspektøren ser for sort, og man kan paa den anden Side mene, at der er

Rimelighed for, at Banken ser for lyst. Altsaa kunde en ganske almindelig Bedømmer eller Iagttager sige: Ja, det er rimeligt, at der er en Mellemproportional, at det er graat, hvidt paa den ene Side, sort paa den anden, derfor er det rimeligt vis graat. Men dette har en Minister ikke Lov til at sige, thi Ministeren skal ikke alene foretage en Bedømmelse og danne sig en Forestilling derom, men han skal bruge det til en Foranstaltning. Følgelig er han nødt til at følge Embedsmandens Indstilling, og det er efter min Mening ganske uhørt her i Landet, at en Minister ikke gør det og ikke tager Hensyn til den omhyggelige Undersøgelse, der er foranstaltet af en Embedsmand paa et saa vigtigt Punkt. Dette bør hverken Handelsministeren, under hvem Bankinspektøren direkte sorterer, eller den højtærede Finansminister gøre. Men ved den Forhandling, der førtes om denne Sag, enedes man tværtimod om at lægge til Grund for den videre Foranstaltning en helt anden Opgørelse, nemlig Bankens.

Nu hører jeg vel, at man her vil lægge et Hovedansvar paa Nationalbanken. Efter min Mening er det ganske fejlagtigt at lægge Hovedansvaret dér. Hovedansvaret ligger hos de Ministre, der ikke godkender Bankinspektørens Opgørelse, men Bankens, og saa fordølger Bankinspektørens Opgørelse for at kunne anvende Bankens. Jeg vil spørge, om det ikke er naturligt, at Nationalbanken føler sig dækket ved dette, at Landets allerhøjeste Embedsmænd, Statsministeren og Finansministeren — der jo i dette Tilfælde er den samme Person — og Handelsministeren, som skal være den særlig sagkyndige Mand i dette Tilfælde, gaar ud fra, at Bankinspektørens Opgørelse gælder ikke, medens Landmandsbankens Opgørelse gælder. Hvorledes skulde det egentlig være muligt for Nationalbanken at gaa op mod saa mægtige Faktoreres Indflydelse paa den Afgørelse, der maatte træffes? Jeg kan derefter ikke lade være at lægge det hele og tunge Ansvar for, hvad der derefter er sket, paa denne Regerings Medlemmer — maa jeg jo sige, det er jo ikke den hele Regering, idet vi har faaet oplyst, at de to Herrer tog Ansvaret paa deres egen Kappe og ikke lod endog Regeringens øvrige Medlemmer tilflyde Meddelelse om, at man intet Hensyn havde taget til Bankinspektørens Opgørelse. Man maa altsaa forstaa dette, at hvis Sagen overhovedet er kommet til Forhandling i et Ministermøde — og det er dog højst usandsynligt, at dette ikke skulde være sket, da For-